

Labcuk Hoengz Dawzyegyeg

燃烧的红烛

□ Banh Gozsun sij Moz Liujgei hoiz 潘国顺 著 莫柳桂 译

De genyi youz Danzgi h Dunz guh gonq, mbouj caiq lai ndaem faexanhsu, cei q ndei miz dajsuenq bi beij bi siuj ndaem, doeklaeng cienzbouh mbouj ndaem faexanhsu. De naeuz: “Raeuz aeu ndaem yiengh ndoengfaex goekraemx wnq, hawj Byadaeg-meh yienj ok yienghceij bonjlaiz! Baujhoh ndei byaheu raemxsaw, couh dwg baujhoh ndei byagim bya ’ngaenz raeuz.”

Raen mbouj miz vunz dap vah, de youh sing hung danqheiq naeuz: “Caiq mbouj dawz haeuj sim, lien z gwn raemx cungj nanz. Raeuz aeu vih lwglan dajsuenq.”

Dunzcangj dauqdaej haibak le, cam: “Haenx baenzlawz guh ne?”

“Sien daj geij goengq bya henz raengz-romraemx haenx guh hwnj, raemj sojmiz faexanhsu gyawjnden liux bae, siengj banhfap hoizfuk ndoeng goekraemx baenzlawz yiengh?”

“Neix……” Dunzcangj Vangz Gvanghmingz cingcuj, daengx dunz goek raemxgwn couh dwg geij aen mboq henz raengzromraemx, ndigah vanzging seiqhenz raengzromraemx maenhmaenh lien z dwk daengx dunz. Hoeng caen aeu raemj gij faexanhsu gwnz bya haenx, lauhei q hong mbouj dai q yungzheih guh.

“Sien mbouj gangj laemx lwg raeg lan. Dangh-naeuz mbouj yienghneix guh, miz saek ngoenz raemxmboq caen mbaet le, beksingq daengx dunz bae gizlawz ra raemx daeuj gwn ne?” Moz Lenz simgaenj.

Gawqyienz baenzneix youqgaenj, gyoengqvunz ndaw mbanj couh hemq naeuz aeu hai daihhoih, cunh cujyin Veiz Minz couh sw nh raemx vadruz, naeuz haenx couh hai hoih ba, saehcingz vunz lai couh hab hawj vunz lai siengliengz daeuj dingh.

Hoih hai ndaej mbouj suenq nauhyied. Aenvih geij goengq bya henz raengzromraemx haenx lij caengz faen daengz hoh, hix couh dwg gangj gyoengqde lij caengz miz bouxcawj, dwg dunzcangj Vangz Gvanghmingz geij beixnuengx ciemq daeuj yungh, ndaw mbanj senq miz vunz ngeixlwnh, cix mbouj gamj mingzgangj, seizneix miz Moz suhgi guhcawj, daihgya couh hwet soh hwnjdaeuj lo. Gwnz hoih, Moz suhgi baez daezok siengj fap, Vangz Daeghaj boux daih’it couh ndwn le hwnjdaeuj, sing hung gaenriengz naeuz: “Yienz lai z siengj gvaq aen vw ndiz gwn raemx, geij goengq bya henz raengz-romraemx haenx cij daegdingh mbouj faen hawj vunz cobau. Seizneix gawqyienz veiyiemj daengz daengx dunz gwn raemx, haenx couh hab boiz de yienghceij bonjlaiz!” De cienq ndang cam dunz-cangj: “Goseiq, mwngz naeuz ne?”

Vunz lai cungj yawj yiengq Ranzvangz geij beixnuengx. Ranzvangz youq ndaw mbanj vunz siuj youh mbouj ndaej leix, caemhcai q gyoengqde ndaem le geij bi senq couh canh ngaenz lo.

Vangz Gvanghmingz cij ndaej najhoengz dap: “Raemj! Donh ndwen ndawde raemj seuj bae!”

Hoeng de caeuj Moz suhgi daezok, raemj faex aeu miz mbawcingraemj linzyez bumwnz. De dap raemj faex ndaej vaiq, ndawsim gizsaed cix gag miz dajsuenq, gaxgonq ranz de geij beixnuengx ciemq henz raengzromraemx daeuj ndaem faexanhsu, vunz ndaw mbanj couh yawj mbouj gvenq le, seizneix de dang dunzcangj, caeuj gaxgonq mbouj ityiengh, de mbouj ndaej caiq guh aen gya euj neix, ndigah de ndawsim miz di mbouj onj, caiqgangj danghnaeuz daengx dunz caen dahraix mbouj miz raemx gwn le daengzseiz dawz sojmiz cwzyin cungj doi hawj Ranzvangz, saehcingz couh nauh hung lo. Baenz-baenz faex hix hung daengz seiz raemj lo, sw nh gij ei q Moz suhgi bae raemj faex, caiq ciq rengz de daeuj banh mbawcingraemj, siuj ndaej buet bae linzyez bumwnz banh mbawcingq, guh ndeu ndaej lai.

Moz Lenz cix lai hnaeuz dwg Ranzvangz geij

她建议从坛基屯开始，不要再扩大种植桉树，最好是有个计划逐年减少，最后全部消灭它。她说：“我们要种其他水源林，还公母山本来面目！保护好青山绿水，就是保护好我们的金山银山！”

见没有应和声，她又大声感慨：“再不重视，连喝水都成问题。我们要对子孙负责！”

屯长终于开口了，问：“那，哪样子办？”

“能不能先从水库旁的几座山开始，把附近的桉树全砍了，想办法恢复水源林？”

“这……”屯长黄光明清楚，全屯的饮用水就是水库边的几个山泉，因此水库周边的生态关系着全屯。可真要砍了山上的那些桉树，恐怕工作不那么容易做。

“先不讲断子绝孙。如果不这么办，真的哪天山泉断流了，全屯百姓去哪找水喝？”莫莲一脸的着急。

既然这么重要，村民们就嚷嚷着要开大会，村主任韦民就顺水推舟说那就开吧，群众的事群众民主协商解决。

会议不算热烈。因为水库旁边的几座山还没有分，也就是说它们还没确定户主，是屯长黄光明几兄弟硬占的，村里人早有议论只是不敢明说，如今有莫书记做主，大家腰板硬了。会上，当莫书记刚提出征求意见时，黄老五第一个就站了起来，大声附和道：“水库边的那几座山原来考虑喝水问题，就故意不分给个人承包。如今既然影响到全屯喝水的大问题，那就该还它本来面目！”他转身问屯长：“四哥，您说呢？”

大家都把眼光对着黄家几兄弟。黄家在村里是小户又不占理，且他们已种了几年早有了收入。

黄光明只能红着脸答：“砍！半个月清理干净！”

但他向莫书记提出，砍树得有林业部门的砍伐证。他答应爽快，心里其实也打着小算盘，以前他家兄弟几个在水库边强种桉树村人就有意见，如今他当了屯长同过去不一样了，他不能再带这个头，所以他心里有些忐忑，再说要是真的全屯没水喝了都把责任推给黄家那事情就闹大了。反正树也大了到了砍伐时候了，不如顺着莫书记的意思借坡下驴，再借地力把砍伐证办了，省得跑林业部门费那个力，一举多得。

莫莲只以为是黄家兄弟支持自己工作，哪能想到还有这层意思？不过事情如此顺利解决了，她挺满意，当时就夸口：行，由我负责！

树就这样都砍了，接着莫莲就有关承包水库事宜进行动员。可村里没人愿意承包，年老的没精力，年轻的不愿干，说出去打工轻轻松松一天就可赚两三百块，要是窝在村里累死累活不说，这水库能不能赚钱还不一定，别到时竹篮打水一场空。见没有人承包，莫莲就到我家做我爸的思想工作，说花大哥你腿不好，再说你家一大家子又不能出去打工，不如包了水库，放些草鱼、鲤鱼、鲢鱼，再养些鸡鸭鹅，一两年你家就真的脱贫致富奔小康了。

我父亲犹豫：“这东西没做过，再说哪来的资金呢？”

“我帮你。贫困户创业有资金扶持呀，光小额信贷一次性就可贷五万。”

“这么说，真能干？”

“当然能！”

既然书记都这样说了，我父亲花大树就没了退路。他说那就豁出去吧，大不了就搭上这百把斤也没什么可惜的。果然，有了莫莲书记的帮助，只两周便顺利贷到了款。他又找来五六十个人帮忙，先是对水库进行大清理，把水中的木头、树根和杂草清除，把坝首齐人高的杂草刈割，用水泥把老鼠洞封堵，再在水库边搭建鸡舍鸭舍……其间，为给父亲鼓劲，莫莲书记还主动到水库劳动，她卷起裤腿挽起袖子，像个男劳力一样干得汗流浹背。我父母过意不去，不停地劝书记你一大姑娘家的不适合干农活，只要动动嘴我们照着干就是了。可她要不依，说流些汗权当减肥。有一次，由于不小心她还差点被毒蛇咬伤，吓得我父亲脸都青了，他哀求着劝她离开，说要是你莫书记有个万一他便会成为罪人，承受不起。

(5)

beixnuengx bang de, bae gizlawz siengj daengz lij miz caengz siengj fap neix dem ne? Mbouj gvaq saehcingz ndaej sw nh gaijgez, de habhoz raixcaix, dangseiz couh han: Baenz, youz gou bae bang mwngz banh!

Faex couh yienghneix raemj lo, ciepdwk Moz Lenz couh hainduj fatdoengh vunz daeuj cobau raengzromraemx. Hoeng ndaw mbanj mbouj miz vunz nyienh cobau, bouxgeq mbouj miz rengz bae guh, bouxcoz mbouj nyienh guh, naeuz okbae dajgoeng mbouj dwgrengz, guh ngoenz couh ndaej canh song sam bak, danghnaeuz youq ndaw mbanj, dai baeg mbouj gangj, aen raengzromraemx neix canh mbouj canh ngaenz bouxlawz cungj gangj mbouj dingh, gaej daengz seiz canh mbouj ndaej ngaenz couh suenq, bonjngaenz cungj diep riengzlaeng. Raen mbouj miz vunz cobau, Moz Lenz couh daengz ranz gou daeuj ra daxboh, naeuz Govah ga mwngz mbouj ndei, caiqgangj ranz mwngz daengx ranz vunz youh mbouj ndaej okbae dajgoeng, mbouj yawx bau le raengzromraemx, langh di byavanx、byaleix、byalienz, caiq ciengx di gaeq bit hanq ndeu dem, bi baj song bi ranz mwngz couh caen ndaej duethoj bienq miz lo.

Daxboh gou yaemhywx: “Gou mbouj guh yiengh neix gvaq, caiqgangj bae gizlawz aeu ngaenz daeuj guh ne?”

“Gou coengh mwngz. Hohgungzhoh cauhnieb miz ngaenz daeuj bang ya, dan dwg ciq ngaenz soq iq baez ndeu couh ndaej ciq haj fanh.”

“Yienghneix gangj, caen guh ndaej lwi?”

“Caen dahraix!”

Gawqyienz suhgi cungj yienghneix gangj, daxboh gou Vah Dasu couh mbouj miz roen doi q lo. De naeuz haenx couh gijmaz cungj mbouj guenj, buekmingh bae guh ba, daemx couh dap diuz mingh neix riengzlaeng hix mbouj miz maz hojsik. Caen dahraix, miz le Moz Lenz suhgi bangcoengh, cij yungh song aen singgeiz couh ciq ndaej ngaenz. Daxboh youh ra daeuj haj roek boux vunz daeuj bang guhhong, sien dwg cingleix daengx aen raengzromraemx, faexgyaengh、ragfaex caeuj rum cungj cingleix seuj, gvej seuj rum caeuj vunz sang ityiengh gwnz fai, yungh suijniz saek maenh conghnou, caiq youq henz raengzromraemx dapguh ranz gaeq ranz bit……Seizhaenx, vihle bang daxboh daiheiq, Moz Lenz suhgi lij caendang daengz raengzromraemx daeuj guhhong, de vid gavaq vid genbuh, lumj bouxsai nei guh ndaej hanh rih roenroen. Bohmeh gou gvaqei q mbouj bae, mbouj dingz giengq suhgi mwngz dahsau ndeu mbouj hab guh hong reih, cijaeu gangj dou dingq baenzlawz guh couh ndaej. Hoeng de mbouj nyienh, naeuz lae hanh ndei gemjbiz. Miz baez ndeu, aenvih mbouj siujsim de lij yiemjdi deng ngwzdoeg haeb, hwk ndaej saek naj daxboh gou cungj bienq hau liux, de gouz gienq suhgi deuz ba, naeuz danghnaeuz Moz suhgi miz maz saeh de couh dwg vunzcoih lo, souh mbouj hwnj.

(5)